

Beslissing

---

inzake de klacht van [klager] over het handelen van de AIVD

Beslissing van de afdeling klachtbehandeling van de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (CTIVD) inzake de klacht van [klager] (hierna: klager) over het handelen van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD).

De klacht

Klager heeft bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) een klacht ingediend over de AIVD. De minister van BZK heeft de klacht als ongegrond beoordeeld. Klager is het hier niet mee eens, omdat hij vindt dat het onderzoek naar zijn klacht niet goed is uitgevoerd en onvolledig was. Klager heeft zich daarom tot de afdeling klachtbehandeling van de CTIVD (hierna: de afdeling klachtbehandeling) gewend.

De afdeling klachtbehandeling neemt de klacht in behandeling. Tezamen met klager is de afdeling klachtbehandeling tot de volgende klachtformulering gekomen:

Klager heeft een klacht ingediend bij het ministerie van BZK, welke kortgezegd inhield dat de AIVD klager op verschillende manieren het leven zuur probeert te maken. Klager is niet tevreden over de klachtafhandeling door het ministerie van BZK. Hij vindt dat het onderzoek naar de klacht niet goed is uitgevoerd en onvolledig was. Klager wil dat de AIVD stopt met hem het leven zuur te maken.

Het door klager gestelde handelen van de AIVD

Klager is in [jaar] met zijn ouders vanuit [land] naar Nederland gevlucht. Zijn vader was in [land] actief bij [politieke partij]. Klager is zelf twee jaar geleden bij [Nederlandse politieke partij] aan de slag gegaan als beleidsmedewerker.

Klager stelt dat sinds medio 2019 zijn leven wordt verwoest. Klager stelt dat instanties waarmee hij te maken heeft, waaronder de gemeente, een vijandige houding naar hem toe hebben. Klager merkt dat het regelen van 'kleine dingen' zoals het doorgeven van een adreswijziging daardoor al lastig is.

Als ander voorbeeld noemt klager de situatie waarin hij een afspraak had gemaakt met een nieuwe advocaat. Toen klager bij het kantoor aankwam kreeg hij ineens te horen dat de afspraak niet kon doorgaan en dat hij die middag kon terugkomen. Dit vond klager al vreemd. Tijdens de afspraak later die dag liet de advocaat vervolgens weten dat zij de zaak van klager niet kon aannemen. De advocaat gaf aan dat ze telefonisch door de AIVD was benaderd met het bericht dat zij de zaak van klager niet mocht aannemen.

Klager heeft het gevoel dat de AIVD alle tegenslagen die hij steeds ervaart coördineert. Klager heeft het vermoeden dat de AIVD dit doet omdat hij als beleidsmedewerker voor [Nederlandse politieke partij] heeft gewerkt. Ondanks dat [Nederlandse politieke partij] volgens klager niet zo politiek correct is, zou de AIVD geen moeite moeten hebben met de werkzaamheden van klager voor de partij – het is immers geen verboden politieke partij. Verder benadrukt klager dat hij zich altijd netjes aan de regels houdt en nooit met politie of justitie te maken heeft gehad. Het is voor klager daarom onbegrijpelijk waarom de AIVD interesse in hem zou hebben. Klager wil een normaal leven kunnen leiden, zonder dat hij hierbij wordt tegengewerkt. Hij wil dat de AIVD stopt met hem lastig te vallen. Klager geeft aan dat hij openstaat voor een gesprek met de AIVD, waarin de AIVD aan klager zou kunnen uitleggen of hij iets fout doet en zo ja, wat dan. Klager kan dan zijn gedrag daarop aanpassen.

Klachtenafhandeling door het ministerie van BZK

Klager vindt dat de AIVD (welke verantwoordelijk is voor de feitelijke behandeling van de klacht) zijn klacht onvoldoende heeft onderzocht. Klager vindt het vreemd dat de AIVD er drie maanden over gedaan heeft om erachter te komen dat zij 'niks over hem hebben'. Dat geeft hem het gevoel dat het onderzoek naar zijn klacht niet volledig was. Verder vindt klager het vreemd dat de AIVD in het onderzoek geen contact heeft opgenomen met de eerder genoemde advocaat. Klager wil daarom dat de afdeling klachtbehandeling controleert of alles goed is onderzocht door de AIVD en daarnaast zelfstandig controleert of de AIVD betrokken is (geweest) bij de tegenslagen die klager heeft meegemaakt en meemaakt.

Onderzoek

De afdeling klachtbehandeling heeft op 19 augustus 2020 een gesprek gevoerd met klager. In dit gesprek heeft klager zijn klacht toegelicht. Daarnaast heeft de afdeling klachtbehandeling onderzoek gedaan in de systemen van de AIVD. De afdeling klachtbehandeling heeft rechtstreeks en zelfstandig toegang tot de systemen van de AIVD.

Het ministerie van BZK heeft aangegeven geen gebruik te willen maken van de mogelijkheid om in het kader van de klacht gehoord te worden. De afdeling klachtbehandeling zag geen aanleiding AIVD-medewerkers te horen.

Bevindingen

De afdeling klachtbehandeling baseert haar bevindingen op (1) het klaagschrift, (2) de stukken uit de klachtprocedure bij de AIVD, (3) het gesprek met klager en (4) het onderzoek in de systemen van de AIVD.

In de brief van 4 augustus 2020 schrijft het ministerie van BZK aan klager, voor zover hier van belang:

“Uit het onderzoek is gebleken dat de AIVD niet verantwoordelijk is voor de door u gestelde klachtonderdelen. Ook anderszins heeft het onderzoek geen aanwijzingen opgeleverd dat de AIVD onrechtmatig dan wel niet behoorlijk jegens u heeft gehandeld.”

De afdeling klachtbehandeling heeft het door klager gestelde handelen van de AIVD onderzocht. Dit onderzoek heeft geen aanwijzingen opgeleverd dat hetgeen het ministerie van BZK in de brief

van 4 augustus 2020 stelt, onjuist is. De afdeling klachtbehandeling stelt vast dat er geen sprake is (geweest) van onrechtmatige inzet van (bijzondere) bevoegdheden door de AIVD jegens klager.

In de brief van 12 mei 2020 van het ministerie van BZK aan klager, benadrukt het ministerie dat het enkele feit dat iemand werkzaam is als beleidsmedewerker bij [Nederlandse politieke partij], geen reden is voor de AIVD om een persoon in onderzoek te nemen. De afdeling klachtbehandeling heeft in haar onderzoek geen aanwijzingen aangetroffen waaruit blijkt dat dit wel het geval zou zijn.

Verder heeft de afdeling klachtbehandeling gekeken naar de wijze waarop de AIVD de klacht van klager heeft afgehandeld. Klager heeft op 2 februari 2020 een klacht ingediend bij het ministerie van BZK. Hierop kreeg klager bij brief van 24 februari 2020 een reactie van het ministerie van BZK, waarin kort werd ingegaan op de werkwijze van de AIVD. Verder werd in deze brief het aanbod gedaan dat, indien klager dat wenste, hij het ministerie van BZK alsnog kon verzoeken onderzoek te doen naar zijn klacht. Klager is op dit aanbod ingegaan bij brief van 3 maart 2020. Vervolgens kreeg klager per brief van 8 april 2020 een reactie van het ministerie van BZK, inhoudende dat de klacht niet in behandeling werd genomen, omdat klager geen nieuwe feiten of omstandigheden naar voren had gebracht. Hierop meldde klager zich bij de afdeling klachtbehandeling. De afdeling klachtbehandeling heeft naar aanleiding van het signaal van klager contact opgenomen met de AIVD (welke verantwoordelijk is voor de feitelijke behandeling van klachten over de AIVD) en hen gevraagd waarom de klacht van klager niet in behandeling werd genomen. Naar het oordeel van de afdeling klachtbehandeling was er namelijk geen reden de klacht niet in behandeling te nemen. Uiteindelijk heeft de AIVD de aanvankelijke keuze de klacht niet in behandeling te nemen heroverwogen. Bij deze heroverweging kwam de AIVD tot de conclusie dat er voldoende aanknopingspunten waren om de klacht alsnog in behandeling te nemen. Bij brief van 12 mei 2020 liet het ministerie van BZK klager weten dat zijn klacht alsnog in behandeling werd genomen. De klacht is vervolgens in behandeling genomen en heeft er onderzoek naar de klacht plaatsgevonden. Uiteindelijk is de klacht bij brief van 4 augustus 2020 door het ministerie van BZK afgehandeld. In de brief geeft het ministerie van BZK aan dat de klachtbehandeling vanwege COVID-19 is vertraagd en biedt hiervoor excuses aan.

De wijze waarop de AIVD het onderzoek heeft uitgevoerd en de bevindingen die daaruit zijn voortgekomen zijn helder door de AIVD vastgelegd in het interne klachtdossier. De afdeling klachtbehandeling stelt, op basis van haar eigen onderzoek, vast dat het onderzoek van de AIVD naar de klacht volledig was en niet was gebaseerd op onjuiste informatie. Op basis hiervan stelt de afdeling klachtbehandeling vast dat het onderzoek van de AIVD naar de klacht adequaat en volledig was.

Beoordeling van de klacht

Op grond van artikel 124, eerste lid, Wiv 2017 beoordeelt de afdeling klachtbehandeling of door de AIVD behoorlijk is gehandeld.

Op basis van haar bevindingen komt de afdeling klachtbehandeling tot de conclusie dat de AIVD geen (bijzondere) bevoegdheden onrechtmatig jegens klager heeft ingezet en dat het onderzoek

van de AIVD naar de door klager gestelde gedragingen adequaat en volledig was. Naar het oordeel van de afdeling klachtbehandeling heeft de AIVD hiermee behoorlijk jegens klager gehandeld. De klacht is daarmee ongegrond.

Wel heeft de afdeling klachtbehandeling opmerkingen ten aanzien van de wijze waarop invulling is gegeven aan klachtherkenning. Hiervoor verwijst zij naar de passage over de ambtshalve beoordeling van de klacht.

Oordeel van de afdeling klachtbehandeling van de CTIVD

De afdeling klachtbehandeling is van oordeel dat de AIVD behoorlijk heeft gehandeld.

De afdeling klachtbehandeling beoordeelt de klacht als ongegrond.

Ambtshalve beoordeling van de klacht

De afdeling klachtbehandeling heeft ambtshalve de procedure van de klachtbehandeling ten aanzien van de klachtherkenning getoetst, omdat dit niet door klager is aangevoerd in zijn klaagschrift. De afdeling klachtbehandeling heeft vastgesteld dat de klacht van klager aanvankelijk niet in behandeling werd genomen. Uiteindelijk heeft de AIVD deze keuze heroverwogen en de klacht alsnog in behandeling genomen, nadat de afdeling klachtbehandeling met de AIVD contact had gezocht naar aanleiding van een signaal van klager. De AIVD heeft daarmee het gebrek dat ontstond door de klacht in eerste instantie niet in behandeling te nemen, alsnog hersteld. Voor de verdere afhandeling van de klacht door de AIVD en de beoordeling van de afdeling klachtbehandeling in de onderhavige klacht heeft dit verder geen gevolgen (gehad).

De afdeling klachtbehandeling van de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten, 5 november 2020,

mr. A. Stehouwer (voorzitter)

mr. H.C. Wiersinga

mr. A.M. Zwaneveld